

BESLUT

2021-11-29 Dnr: 21/00765

SAKEN

Nyheter P4 Göteborg, 2021-02-21, kl. 8.30, 9.30 och 12.30, inslag om ett beslut om skjutövningar i Göteborgs skärgård; fråga om saklighet

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot kravet på saklighet.

INSLAGEN

Nyhetsinslagen handlade om att regeringen fattat beslut om antalet skjutdagar på Göteborgs skärgårdsskjutfält för Försvarsmakten. I inslagen sa nyhetsuppläsaren bland annat följande.

Kraftigt utökade möjligheter för försvaret att genomföra skjutövningar i Göteborgs södra skärgård. Ja, i ett regeringsbeslut som togs nyligen utökas antalet tillåtna skjutdagar till 115 mot tidigare 20-30.

Därefter intervjuades en kommunpolitiker från Vänsterpartiet som var kritisk till regeringens beslut. Sedan sa en reporter följande.

Försvarets skjutplaner i skärgården har varit överklagade i över tio år. Men enligt regeringsbeslutet som kom i slutet av januari kommer de nu kunna avfira 1,3 miljoner skott upp till 115 dagar per år. Vilket är en kraftig ökning jämfört med dagens regler.

Ett kommunalråd från Moderaterna sa därpå bland annat att han ansåg att beslutet var bra.

ANMÄLAN

Anmälaren är i huvudsak kritisk till att det i inslagen framställdes som att antalet skjutdagar tidigare var fastställt till 20 till 30 stycken per år enligt ett miljötillstånd

och att det riskerade att ersättas med ett nytt tillstånd som tillät betydligt utökad skjutverksamhet. Anmälaren anför att fram till år 2007, då miljöbalken ändrades, inte fanns något krav på att miljögranska militära skjutfält. Detta innebar att det tidigare inte fanns någon fastställd gräns för antalet skjutdagar. Det var i stället Försvarsmakten som i samråd med bland annat befolkningen i skärgården som tagit fram självpåtagna restriktioner på lägst 20 till 30 skjutdagar under några få år då garnisonen i det väsentliga var nedlagd mellan åren 2006 och 2007. Den miljöprövningsansökan som Försvarsmakten lämnade in år 2008 syftade till att kunna bedriva sin verksamhet som den bedrevs åren 1945 till 2005. Det bör också noteras att nu erhållet tillstånd inte med nödvändighet avses att utnyttjas till sin maxgräns. Sökt tillstånd tar höjd för ytterligare försämrat omvärldsläge.

Anmälaren är vidare kritisk till en artikel delad på Facebook av P4 Göteborg som bland annat uppmanade läsare att tycka till i frågan.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och anför i huvudsak följande.

Bakgrunden till beslutet är att Försvarsmakten år 2008 ansökte om miljötillstånd för skjutövningar på Göteborgs skärgårdsskjutfält. Länsstyrelsen i Västra Götaland gav år 2010 försvaret tillstånd för de ansökta 115 skjutdagarna. Detta var något som bland annat Göteborgs stad och de boende i området var emot då antalet skjutdagar i praktiken kunde innebära en kraftig ökning från tidigare år. Det ledde till att bland annat Göteborgs stad och boende överklagade beslutet till domstol. Ärendet hänsköts till regeringen av Mark- och miljödomstolen och regeringen fattade beslut i slutet av januari. Det är alltså det regeringsbeslutet som nyheten handlade om.

I ett kort nyhetsinslag är det inte möjligt att ge en helt fullständig bakgrund till ett komplicerat ärende. Utgångspunkten för konflikten torde dock stå helt klar för lyssnaren i inslaget. SR har inte, varken direkt eller indirekt, påstått i inslagen att siffrorna varit baserade på ett tidigare miljötillstånd och anser inte att det framstår som det i rapporteringen. SR anser att rapporteringen var korrekt – det stämmer att beslutet öppnade upp för en ökning av antalet skjutdagar. Att den ursprungliga nivån var ca 20 till 30 stycken per år var den uppgift som har nämnts i flera olika sammanhang de senaste tio åren då ärendet hade fortlöpt. Det var relevant att uppge en ungefärlig nivå för att förstå skillnaden och där med motståndet i förhållande till regeringens beslut. Även om tidigare antal skjutdagar inte baserats på ett miljötillstånd har SR inte anledning att tro att uppgiften var felaktig.

I en artikel i tidningen Göteborgs-Posten från år 2012 specificeras exempelvis datum på de övningsdagar som påverkat befolkningen i södra skärgården det

aktuella året och tidningen kom fram till att det var 24 stycken. I ett inslag i P4 Göteborg år 2011 refererar även dåvarande kommunalrådet till siffran 25 övningsdagar. Siffrorna förekommer även i interpellationer i riksdagen och i andra medier.

SR har inte heller påstått att samtliga 115 skjutdagar kommer att nyttjas av försvaret. Ämnet blir också allsidigt belyst. I inslagen beskrevs vad regeringen kommit fram till och en politiker från Vänsterpartiet gav sina kritiska synpunkter medan kommunalrådet från Moderaterna förespråkade utökade övningsmöjligheter och ställde sig bakom regeringsbeslutet.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Anmälaren anför att det inte fanns någon fastställd gräns för antalet skjutdagar per år innan regeringen fattade det aktuella beslutet. Siffran 20 till 30 skjutdagar per år kom enligt anmälaren från en överenskommelse mellan Försvarsmakten och boende i skärgården under år 2006 och 2007 då garnisonen i väsentliga delar var nedlagd. Av SR:s yttrande framgår att ett länsstyrelsebeslut år 2010 gav försvaret tillstånd för 115 skjutdagar, att detta beslut överklagades till domstol och denna process först nu lett till det regeringsbeslut som nyheten handlade om. Det förhållandet att det inte tydligt i inslagen redogjordes för hela bakgrunden till regeringsbeslutet utan reportern i stället gav en förenklad beskrivning med hänvisning till bland annat ”dagens regler” var enligt nämndens bedömning något missvisande. Uppgiften om att antalet tillåtna skjutdagar kraftigt utökats efter regeringens beslut får dock anses korrekt i förhållandet till hur många skjutdagar som i praktiken genomfördes från år 2006 fram till och med regeringsbeslutet. Mot den bakgrunden var inslagen inte så missvisande att det medför att inslagen strider mot kravet på saklighet.

Nämndens uppgift är att pröva om innehållet i sända inslag eller program överensstämmer med bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i program-

företagens sändningstillstånd. Den del av anmälan som gäller en text på SR:s webbplats som bland annat delats på Facebook lämnas därför utan åtgärd.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter föredragning av Johannes Wik.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande
undertecknare:

NAMN:	Dag Edvin Bror Mattsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_083e8b21b89ef55ba1410670667d48d4dd
DATUM & TID:	2021-11-29 07:26:21 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-11-29 07:26:27 +01:00
Ref: 24857SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)